

Ett sekel med botaniken

Som ordförande kan jag en dag som denna inte låta bli att tänka bakåt i tiden. Hur har föreningens styrelse varit sammansatt under det gångna seklet och vilka frågor har de haft att brottas med genom åren? Hur har föreningen och verksamheten förändrats – för visst har verksamheten successivt både utvecklats och moderniserats för att kunna följa tidens krav. Kontakter och verksamheten har ökat – restider och avstånd har minskat. Nu kan vi relativt enkelt färdas med hjälp av datorer och transportmedel såväl inom landet som utrikes, medan det under föreningens första år var ett stort företag för medlemmarna att förflytta sig från ett landskap till ett annat liksom att samla in uppgifter om botaniska sevärdheter. Är vi egentligen riktigt medvetna om hur bra vi har det idag?

Glädjen att få delta i föreningens verksamheter – att få läsa intresseväckande artiklar i SBT, att titta på bilder och lyssna på berättelser från olika landskap eller länder, att besöka nya områden eller gamla välkända miljöer, att få se nya växter, att träffa och få nya vänner i botaniska kretsar och under trivsamma former få lära sig nya saker – och att få dela glädjen med andra har säkert inspirerat alla medlemmar i föreningen genom åren.

Jag har själv varit medlem i SBF i ungefär tjugo år, aktiv i styrelsen i tio år och fått förtroendet att vara föreningens ordförande sedan år 2000. I ett hundraårsperspektiv är det inte särskilt lång tid men det känns ändå som en anseelig tidsrymd. Jag har oftast känt glädje i mitt arbete för föreningen, men visst kan det ibland kännas tungt när inte allting blir som planerat.

Jag hoppas och tror att styrelsens arbete uppskattas och är till glädje för våra medlemmar. För utan sina medlemmar är vår förening ingenting. Genom olika verksamheter försöker vi tillgodose medlemmarnas intressen, samtidigt som vi försöker få fler människor att intressera sig för botanik. Ju fler medlemmar vi har och ju fler som är engagerade i föreningens verksamhet, desto mer kan vi utträtta och erbjuda. Det är angeläget att vi når upp till och gärna passerar 3000 medlemmar.

Jag ska inte blicka tillbaka mer på föreningen tidigare verksamhet, eftersom Du i detta jubileumsnummer kan läsa mycket om föreningens aktiviteter och botanikens utveckling under vår hundraåriga tillvaro. Det som hänt kan vi ju inte göra så mycket åt, men framtiden kan vi däremot alla hjälpas åt att påverka och utveckla i rätt riktning. I styrelsen är vi beroende av synpunkter från Dig och våra anslutna föreningar. Hur vill Du att föreningen ska utvecklas? Vad saknar Du som medlem? Vad ska vi göra för öka medlemsantalet? Vilka behov ska vi tillgodose? Hör av Dig till mig!

margareta.edqvist@telia.com

Framtiden

SBF:s viktigaste uppgift idag är att öka det botaniska intresset i landet. Det kan vi bara åstadkomma genom att bredda verksamheten ännu mera. Själv tror jag att vi förutom Svensk Botanisk Tidskrift också skulle behöva en populärare tidning som i första hand vänder sig till alla som är sådär lite lagom intresserade av våra vilda blommor. En tidning som likt ornitologernas "Fågelvännen" också vänder sig till nybörjare. SBT är utmärkt för många av oss, men det finns medlemmar som känner att den är lite för svår och önskar ett annat utbud av artiklar.

Arbetet med att inventera och ta fram underlag för att skriva nya landskapsfloror har lockat till sig och lärt upp många duktiga botaniker. Allt fler landskapsfloror har blivit klara. Det är utmärkt men vart tar alla engagerade och duktiga botaniker vägen när floran är färdiginventerad? Den kunskap som dessa personer besitter är en enorm tillgång som måste tas tillvara.

Jag känner en viss oro inför framtiden. Svenska folket flyttar i allt större utsträckning från landsbygden in till städer och tätorter. Kunskapen om livet på landet, dess växt- och djurvärld går snabbt förlorad. Hur ska vi kunna bevara och sköta våra värdefulla naturområden utanför tätorterna om befolkningen flyttat och kunskapen flytt? Vem vill lära sig mera om vår flora? Vi måste vara många för att kunna göra vår stämman hörd i samhället och få gehör för våra hjärtefrågor hos politiker och beslutsfattare. Detta är en av våra största utmaningar inför framtiden.

Föreningen har inrättat en Jubileumsfond för att bevara minnet av vår hundraåriga tillvaro. Medlen ska användas för att stödja publicering av skrifter och annan dokumentation om flora och vegetation av allmänt botaniskt intresse. Bidrag ur fonden kan i år sökas för första

gången, och ansökan skickas till föreningens styrelse senast den 15 september varje år. Fondens stadgar med ytterligare upplysningar om ansökningsförfarandet kommer att finnas på vår hemsida (www.sbf.c.se).

Floraväktarverksamheten fortsätter och kommer också av allt att döma att utvidgas. Vår kunskap behövs i allt större omfattning för att följa de hotade växtarternas utveckling. Samarbetet med olika myndigheter som ska prioritera skyddet av biologisk mångfald kan förväntas bli mera omfattande: Riksdagens miljömål anger att 30 procent av landets hotade kärlväxter år 2015 ska ha förbättrat sin status så mycket att de inte längre ingår i röteckningen över Sveriges hotade arter.

Föreningen kommer även i framtiden att engagera sig i viktiga nationella naturvårdsprojekt. Naturvårdsverket presenterade strax innan jul den glada nyheten att nationalparken Båsteträsk om 5 000 hektar på Gotland bör inrättas. Området innehåller barrskogs- och myrkomplex på kalkhällar med en osedvanligt rik förekomst av sällsynta växt- och djurarter. Man skriver: "Området är det främsta i sitt slag på Gotland och i Sverige och torde vara unikt i ett europeiskt perspektiv. Det är väl lämpat som nationalpark till skydd för naturmiljön och för representationen och kunskaps spridning om gotländska naturförhållanden". Naturvårdsverkets förslag är ett resultat av styrelsens anmodan 2005 att regeringen skulle utreda frågan om inrättande av en nationalpark. Mitt i den tänkbara nationalparken har markägaren nu ansökt om tillstånd att få öppna ett nytt 170 hektar stort och 33 meter djupt kalkbrott. Styrelsen har föreslagit Miljödomstolen att avslå ansökan.

Vi har många svåra utmaningar och många fina botaniska upplevelser att se fram emot!

MARGARETA EDQVIST

